Valtuutettu Sirpa Hagsbergin ym valtuustoaloite valokuituoperaattoreista ja niihin liittyvästä lupaprosessista

Kaupunginvaltuusto 18.05.2026 § 45

Valtuutettu Sirpa Hagsberg luki ja jätti seuravan 10 valtuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen:

”Kaupunkikuvassa on jo muutaman vuoden näkynyt sinisiä valokuituoperaattoreiden kaapelikeloja, ja kaivuutyötä tehdään mitä ihmeellisimmissä paikoissa. Valokuitu siis kiinnostaa. Toki markkinointi on ollut hyvin aktiivista, valokuidun jopa täysin korvaamattomaksi tekevää. Kaivaustyöt rikkovat verovaroin rakennettua katuverkkoa ja päällysteitä ja on kuulunut, että jälkiä on jouduttu korjaamaan esim. hulevesien kulun osalta.

Jotta tiedämme, mitä kysyjille vastaamme, esitämme, että valtuustolle tuodaan selvitys, ketkä toimijat Naantalin kaupungin alueella operoivat, mikä on lupaprosessi, kuka töitä valvoo ja niistä viime kädessä vastaa.”

Päätös Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 174

Esittelijä Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus Valtuustoaloite lähetetään teknisten palvelujen valmisteltavaksi. Vastuuvalmistelijaksi nimetään yhdyskuntatekniikan päällikkö Mika Hirvi. .Valtuustoaloitteen käsittelyprosessi saa kestää korkeintaan yhden vuoden aloitteen jättämisestä lukien.

Päätös Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta 27.10.2026 § 109
620/00.01.02.03/2026

Valmistelija Infrainisnööri Samuli Helminen ja yhdyskuntatekniikan päällikkö Mika Hirvi

Naantalin kaupungissa on käynnissä valokuitu -buumi ja se on näkynyt katukuvassa viimeisten vuosien ajan hyvinkin vahvasti. Se tuo ilmi sekä kehittyvää kaupunkikuvaa, mutta myös murhetta kaupunkilaisten silmin,

joka liittyy yleisten alueiden sekä katualueiden liikennöintiin, esteettömyyteen ja viihtyvyyteen.

Luvanhakuprosessi:

Kun operaattori hakee lupia asentaa valokuituansa kaupungin maalle, toimittaa hän ensin sijoituslupahakemuksen kaupungin lupaviranomaisen hallinnoimaan ya.lupapiste@naantali.fi -sähköpostiosoitteeseen, jossa luvan valmistelija infrainsinööri tarkastelee hakemuksen liitteineen läpi. Kun tarvittavat liitteet ja asiakirjat on katsottu lävitse ja todettu niiden olevan asianmukaisia sekä sijoitussuunnitelman todettu olevan toteutuskelpoinen olemassa olevaan infraan peilaten, kirjoitetaan yhdyskuntatekniikan päällikön päätöksellä sijoituslupa kyseiselle operaattorille kyseiseen hakemaansa kohteeseen.

Operaattorin saadessa päätös sijoitusluvasta, hakee operaattorin edustaja kaivulupaa kyseiseen sijoitusluvan alaiseen kohteeseen. Kaivulupaa hakiessa tulee esittää kaapelisuunnitelman lisäksi liikenteenohjaussuunnitelmat, josta voidaan varmistaa työn turvallisuus, ulkopuolisten turvallisuus sekä liikennöinnin sujuvuus tilapäisestä haitasta huolimatta. Lisäksi kaivuluvan hakijan tulee esittää työn osapuolet, työstä vastaavan ja urakoitsijan vastuuhenkilöt yhteystietoineen sekä ilmoitettava kaivumetrimäärät sekä työn arvioitu työn kesto.

Kun edellä mainitut asiat ovat lupahakemuksessa kunnossa ja lupa on yhdyskuntatekniikan päällikön päätöksellä operaattorin edustajalle myönnetty, pyytää operaattorin edustaja tai urakoitsijan edustaja aloituskatselmusta kohteeseen. Aloituskatselmuksessa yhdessä kaupungin valvontaviranomaisen kanssa katselmoidaan suunnitelmien perusteella erityishuomiota vaativat paikat, jakokaappien paikat ja miten suunnitelma korreloi maaston kanssa.

Mikäli suunnitelmiin tulee tehdä muutoksia vielä ennen aloitusta, katsotaan ne aloituskatselmuksessa lävitse. Kaikissa tilanteissa, jos operaattorin urakoitsijan on poikettava suunnitellusta reitistä, tulee se hyväksyttää kaupungin valvontaviranomaisella.

Kun aloituskatselmus on onnistuneesti pidetty, on operaattorilla lupa ryhtyä töihin. Töiden aikana operaattorin urakoitsija varastoi töihin tarvitsemansa materiaalinsa joko yksityiselle kiinteistölle taikka luvan varaisesti kaupungin omistamalle maa-alueelle (aitaamislupa). Tätä lupaa ovat operaattorit joutuneet hakemaan projekteilleen Naantalissa materiaalin suuren määrän vuoksi.

Valvontatyö:

Yleisten alueiden töiden valvojana toimii Infrainsinööri. Ensisijaisesti valvonnassa kiinnitetään huomiota työmaiden esteettömyyteen ja siihen, että kaivutöiden aikana alueen liikennöinti on turvallista kaivutöistä riippumatta. Varmistetaan, että työmaa-alueella on olemassa infokyltit, josta ilmenee työn suorittaja(t) ja vastuuhenkilö(t) yhteystietoineen. Lisäksi huomioidaan kaivantojen suojausta, kaivusyvyyksiä, kaivantojen täyttöä, ympäristön kasvillisuutta, olemassa olevaa infraa ja viimeistelytöitä. Kaivutöistä vastaa aina luvan saanut operaattori.

Mikäli jokin edellä mainituista asioista poikkeaa kaivulupaehtojen määräyksistä, ollaan ensisijaisesti yhteydessä operaattorin urakoitsijaan ja viimekädessä operaattoriin ja vaaditaan asiaan korjausta. Mikäli operaattorin urakoitsija ei toistuvista huomautuksista huolimatta korjaa

kaupungin yleisten alueiden valvontaviranomaisen esille nostamia epäkohtia ja puutteita, voi kaupunki sakottaa operaattoria kaivulupaehtojen laiminlyönnistä kaivumaksutaulukon mukaisesti.

Työn vastaanotto:

Kun operaattorin urakoitsija on saanut kaivutyönsä tehtyä ja alueet viimeisteltyä, tilaa urakoitsija kaupungin valvontaviranomaiselta vastaanottokatselmuksen. Vastaanottokatselmuksessa katsotaan perusteellisesti työn jälki lävitse ja katsotaan, että alue on entisöity sitä vastaavaan kuntoon, kuin se oli ennen töiden aloitusta. Katsotaan, että uudet pinnat ovat kaivulupaehtojen mukaisia, sekä nurmialueet ovat tasalaatuisia, eikä katualueille ole jäänyt kaivutöiden jäljiltä maa-aineksia. Mikäli vastaanottokatselmuksessa todetaan vastaanoton kannalta oleellisia puutteita, korjaa urakoitsija puutteet välittömästi kuntoon ja pyytää alueelle uutta vastaanottokatselmusta. Jokaisesta ylimääräisestä katselmuksesta veloitetaan luvan saanutta operaattoria.

Mikäli taas alue on kokonaisuudessaan hyväksytyllä tasolla, ottaa kaupunki alueen vastaan takaisin hallintaansa, jolloin päättyy operaattorin kaivutaksa ja tällä päivämäärällä alkaa operaattorin takuuaika, joka on 2 vuotta.

Takuuaika velvoittaa operaattoria suorittamaan tällä aikavälillä tapahtuvat kaivutöistään aiheutuvat korjaustoimenpiteet, kuten kaivantojen vajoamiset, asfalttipintojen halkeamiset ja puutteelliset kasvuun lähdöt nurmialueilla tai jopa muuhun infraan aiheutuneet vahingot, jotka ilmenevät vasta kaivutöiden jälkeen ja voidaan osoittaa olevan kuitukaivutöiden aiheuttamaa kaivureittien perusteella.

Taksarakenne:

Kaivulupamaksu perustuu kadun ja yleisen alueen tilapäiseen sulkemiseen pois yleisestä käytöstä. Maksulla pyritään siihen, että se ohjaisi töiden yhteensovittamiseen, yhteisten kaapelikanavien toteuttamiseen ja parantaisi katujen esteettömyyttä ja viihtyisyyttä jalankulkijoiden, erityisesti liikuntaesteisten, sekä katuja käyttävän elinkeinoelämän tarpeiden kannalta.

Kaivulupaehdot kaivumaksuineen on esitetty ja hyväksytty Teknisen lautakunnan päätöksellä kevään kokouksessa 13.3.2025. Kuitenkin eräiden operaattoreiden osalta on vuoden 2026 aikana huomattu, ettei kaivumaksurakenne tunnu olevan työtä ohjaava tekijä. Tämä näkyy alueenkäyttö- ja käsittelymaksujen suuruudessa.

Valokuituoperaattorit Naantalissa:

Naantalissa on toiminut viime vuosien ajan valokuitutöiden parissa teleoperaattoreista DNA, Elisa, Telia sekä valokuituoperaattoreista Valoo, GlobalConnect ja Valokuitunen.

Vuoden 2026 aikana DNA on uusinut Naantalissa vanhoja kuparijakamoita uusiin valokuitukaappeihin ja vienyt olemassa olevilla putkireiteillään kuitukaapelia kiinteistöille. DNA on toiminut Tammiston, Karvetin, Suovuoren, Taimon ja Luikkion alueella uusien jakamoita ja vieden pääsääntöisesti olemassa olevilla putkireiteillä kuitua kiinteistöille, muutamia uusia putkireittejä lukuun ottamatta.

Valoo on vuoden 2026 aikana kaivanut Naantalissa muun muassa Rymättylässä (aloitus v.25), Luonnonmaalla Kultarannan kylässä, Särkänsalmentiellä ja siihen liittyvillä tonttikaduilla, Linnavuoressa, Viialassa sekä Kaivolan alueella.

GlobalConnect on vuoden 2026 aikana korjannut joitain takuuaikaisia puutteita Lietsalan suunnalla sekä kaivaneet muutaman jälkiliittyjän Lietsalan, Sammalkallion ja Taimon suunnalla. GlobalConnect on hakenut yhden sijoitusluvan kesällä 2026, joka sisälsi suunnitelmat Lähdesuonkadulle ja Vuokkokadulle, joiden oli määrä toteutua jo vuonna 2024.

Valokuitunen on vuoden 2026 aikana pitkälti tehnyt vain jälkiliittyjiä, jotka ovat olleet suhteellisen pieniä kaivutöitä. Nämä ovat sijoittuneet sekä Manner-Naantaliin Taimon ja Nuhjalan alueille sekä Merimaskussa Hellemaan ja Järvensuun alueille.

Esittelijä Tekninen johtaja

Päätösehdotus Tekninen lautakunta päättää antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen vastauksen Sirpa Hagsbergin ym. valtuutetuille valtuustoaloitteeseen valokuituoperaattoreista ja niihin liittyvästä lupaprosessista

Päätös Teknisen johtajan päätösehdotus hyväksyttiin.